

Högskoleprov

DELPROV 1: ORD

Anvisningar

Varje uppgift har överst ett ord understruket. Under det ordet står fem andra ord. Ett av orden **betyder ungefär samma sak** som det understrukna ordet eller **anger betydelsen** av det understrukna ordet.

Övningsexempel 1.

bekländ

- A bunden
- B skakad
- C uttröttad
- D hänsynslös
- E nedstämd

Bekländ betyder ungefär samma sak som nedstämd. Börja med att markera det rätta svaret i provhäftet. Därefter skriver Du svaret på svarsblanketten. Om denna uppgift hade ingått i provet skulle Du alltså ha skrivit så här på svarsblanketten.

1	2	3
E		

Övningsexempel 2.

ryssja

- A garnvinda
- B fiskeredskap
- C torkställning
- D säng
- E smideshård

En ryssja är ett fiskeredskap. Fiskeredskap är svarsförslag B. Om uppgiften hade ingått i provet skulle Du ha skrivit B på svarsblanketten.

1	2	3
E	B	

Skriv alla svar på svarsblanketten.

Skriv tydligt.

Om Du inte kan lösa en uppgift bör Du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast.

Inget poängavdrag sker om Du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller 30 uppgifter.

PROVTID: 15 minuter

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

1. fingerad

- A upprepad
- B låtsad
- C ändrad
- D avklarad
- E fastställd

2. honorar

- A hälsning
- B uppvisning
- C betalning
- D uppvaktning
- E insamling

3. makulera

- A erbjuda
- B beräkna
- C överklaga
- D förstöra
- E återsända

4. ockult

- A oäkta
- B övernaturlig
- C opassande
- D enastående
- E finurlig

5. erodera

- A ilskna till
- B ta isär
- C nöta bort
- D stöta ut
- E missta sig

6. uniformitet

- A folklighet
- B oformlighet
- C giltighet
- D överlägsenhet
- E likformighet

7. kryptisk

- A hemlighetsfull
- B snål
- C översvallande
- D nedstämd
- E omständlig

8. reinkarnation

- A återfall
- B bortstötning
- C tillfrisknande
- D återfödelse
- E insjuknande

9. universell

- A enskild
- B påtaglig
- C allomfattande
- D överskådlig
- E ändamålsenlig

10. turbulens

- A virvelrörelse
- B utvidgning
- C inbromsning
- D kortslutning
- E färgskiftning

11. vitrin

- A utställningsskåp
- B giftblandning
- C bakverk
- D färgämne
- E avloppssystem

12. hörsamma

- A förtydliga
- B befalla
- C åhöra
- D förnimma
- E lyda

13. stereotyp

- A noggrann
- B otillräknelig
- C slarvig
- D tveksam
- E oföränderlig

14. forte

- A svagt
- B stötvis
- C snabbt
- D starkt
- E sakta

15. sybios

- A åtskillnad
- B samlevnad
- C motstånd
- D medhåll
- E självständighet

16. skrodera

- A pryda
- B förarga
- C skryta
- D baktala
- E skrämna

17. talisman

- A soffa
- B trollkarl
- C krigare
- D skyddsföremål
- E helgedom

18. nagelfara

- A reta
- B lura
- C granska
- D betvivla
- E nedgöra

19. beivra

- A ingripa mot
- B skynda på
- C förolämpa
- D utmana
- E uppmuntra till

20. diarium

- A vattenbehållare
- B ormgrup
- C uppskov
- D dagbok
- E räkning

21. interaktion

- A utrop
- B avsikt
- C omtagning
- D förfrågan
- E växelspel

22. konsolidera

- A upprusta
- B förstärka
- C begrunda
- D tillerkänna
- E förhandla

23. defaitism

- A modlöshet
- B inställsamhet
- C ofullständighet
- D efterblivenhet
- E ålderssvaghet

24. bilateral

- A ostadig
- B oegennyttig
- C ömsesidig
- D planmässig
- E tvetydig

25. skrupler

- A baktankar
- B motsättningar
- C oförrätter
- D förevändningar
- E betänkligheter

26. enlevera

- A avskeda
- B bortföra
- C utlämna
- D anlita
- E överge

27. bifurkation

- A urgröpfung
- B anhopning
- C avspärrning
- D förgrening
- E förvisning

28. nekrolog

- A orgelverk
- B dödsruna
- C vattenväxt
- D talarstol
- E köpebrev

29. koncession

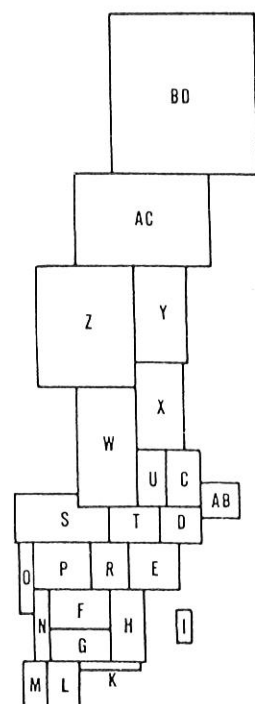
- A tillbakagång
- B tillkomst
- C tillstånd
- D tillfällighet
- E tillrättavisning

30. perenn

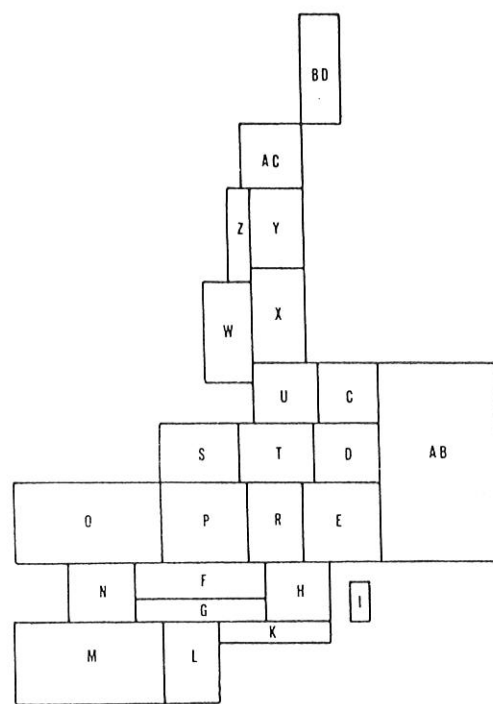
- A flerårig
- B högtidlig
- C välfylld
- D fulländad
- E tillfällig

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH
KONTROLLERA DINA SVAR.

TVÅ SVERIGEBILDER

Den ytproportionella bilden

Den befolkningsproportionella bilden 1980

- AB Stockholms län
C Uppsala län
D Södermanlands län
E Östergötlands län
F Jönköpings län
G Kronobergs län
H Kalmar län
I Gotlands län
K Blekinge län
L Kristianstads län
M Malmöhus län
N Hallands län
O Göteborgs och Bohus län
P Älvsborgs län
R Skaraborgs län
S Värmlands län
T Örebro län
U Västmanlands län
W Kopparbergs län
X Gävleborgs län
Y Västernorrlands län
Z Jämtlands län
AC Västerbottens län
BD Norrbottens län

Källa: Sverigefakta. Känn ditt land 81. Svenska turistföreningens förlag, Stockholm 1980.

19. Vilka fyra län har den lägsta befolkningstätheten?

- A BD, AC, Z och W
B W, Y, AC och BD
C BD, AC, Z och X
D Z, Y, AC och BD
E BD, AC, X och W

20. Gotlands län hade 55 261 invånare 1980. Ungefär hur många invånare fanns det i Blekinge län vid samma tidpunkt?

- A 85 000
B 155 000
C 190 000
D 235 000
E 250 000

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH KONTROLLERA DINA SVAR.

Högskoleprov

DELPROV 4: DTK

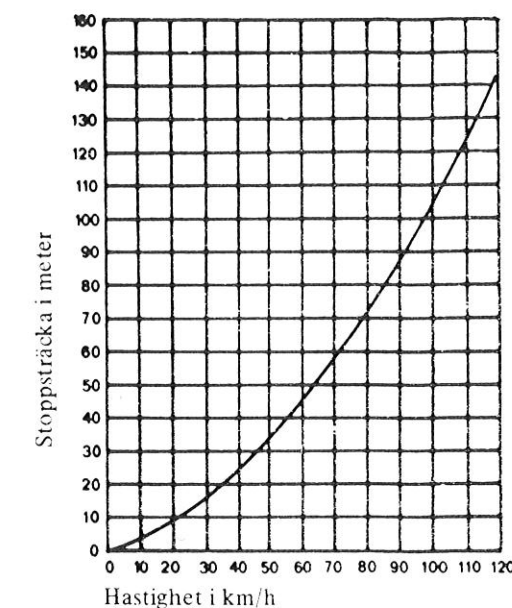
Anvisningar

Detta prov är uppbyggt kring ett antal diagram, tabeller och kartor. Till dessa finns uppgifter. Varje uppgift består av en fråga som Du skall besvara genom att läsa och tolka diagram, tabeller eller kartor. Under varje fråga finns fem svarsalternativ, varav ett är det riktiga.

Övningsexempel

Antag att två bilar, var och en med en hastighet av 100 km/h, riskerar att kollidera kylare mot kylare. Hur lång är den minsta stoppsträcka de tillsammans behöver för att undvika kollision?

- A 90 meter
B 100 meter
C 105 meter
D 190 meter
E 210 meter

Sambandet mellan hastighet och stoppsträcka.

I figuren kan man avläsa att stoppsträckan vid en hastighet av 100 km/h är ungefär 105 meter. För att kollision mellan de två bilarna skall undvikas, måste den sammanlagda stoppsträckan vara minst 210 meter. Svarsförslag E är därför det riktiga. Om uppgiften hade ingått i provet, skulle Du ha skrivit E på svarsblanketten.

Skriv alla svar på svarsblanketten.

Skriv tydligt.

Om Du inte kan lösa en uppgift bör Du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast.

Inget poängavdrag sker om Du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller 20 uppgifter.

PROVTID: 50 minuter

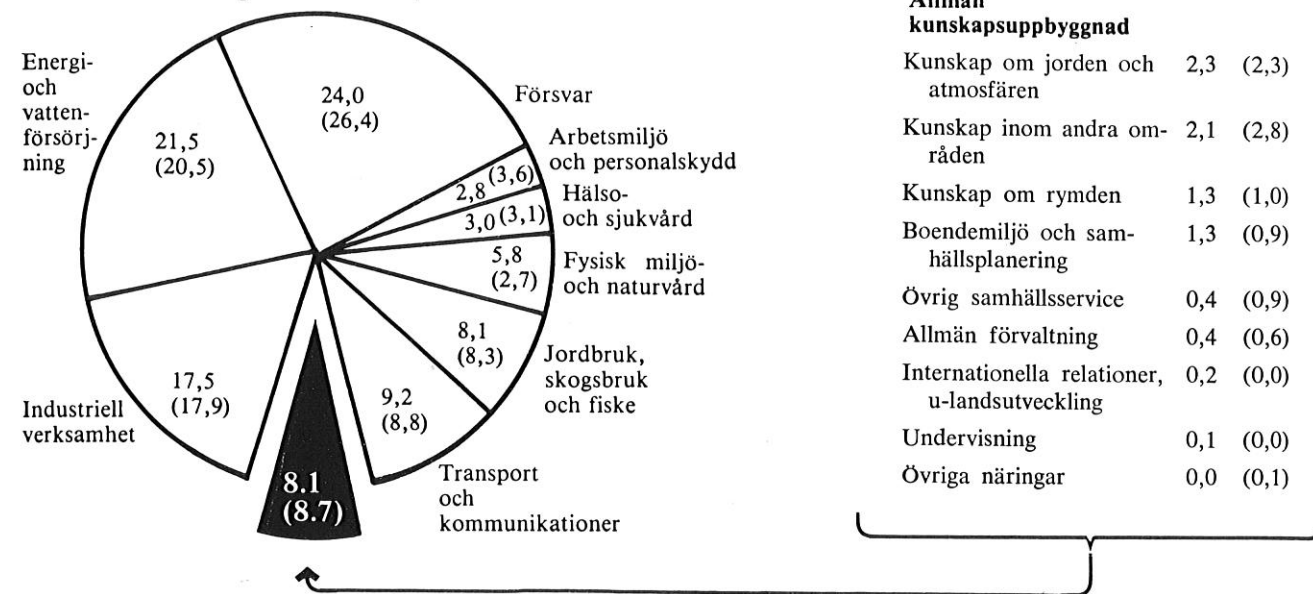
VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSARBETE 1975 OCH 1977

OFFENTLIGA SEKTORN

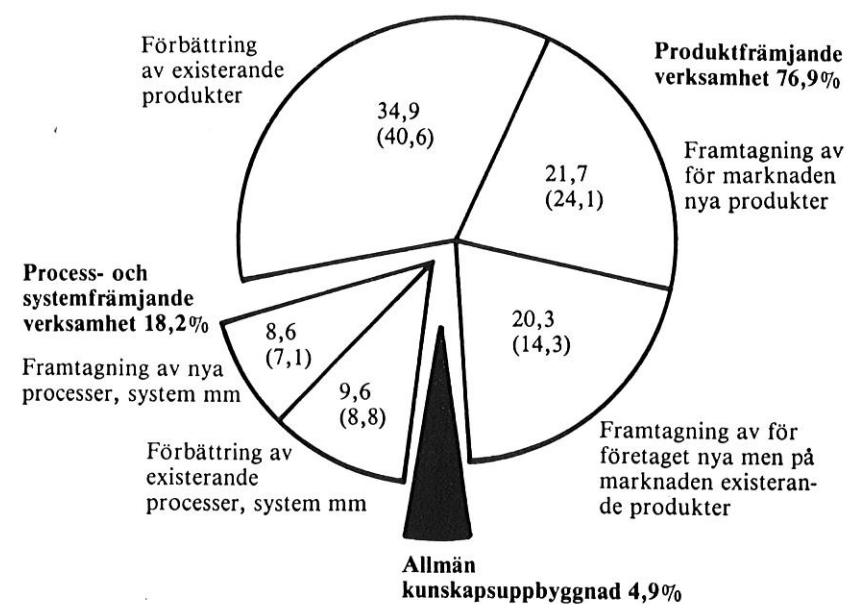
Procentuell fördelning av driftskostnader för forsknings- och utvecklingsarbete (FoU) 1975 och 1977, som bekostas av myndigheter, organisationer, institut och fonder. (1975 års siffror inom parentes.)

Procentuell fördelning

INDUSTRIIN

Procentuell fördelning av driftskostnader för forsknings- och utvecklingsarbete (FoU) 1975 och 1977 för främjande av industriell verksamhet inom företagen. (1975 års siffror inom parentes.)

17. Vilken stad har följande klimatförhållanden?

Nederbörds mängden från vegetationsperiodens början till den 30 juni är mindre än 125 mm. Vegetationsperioden varar mellan 180 till 210 dygn. Dygnsmedeltemperaturen överstiger + 3 °C på våren senare än den 20 april.

- A Umeå
- B Hudiksvall
- C Gävle
- D Östersund
- E Visby

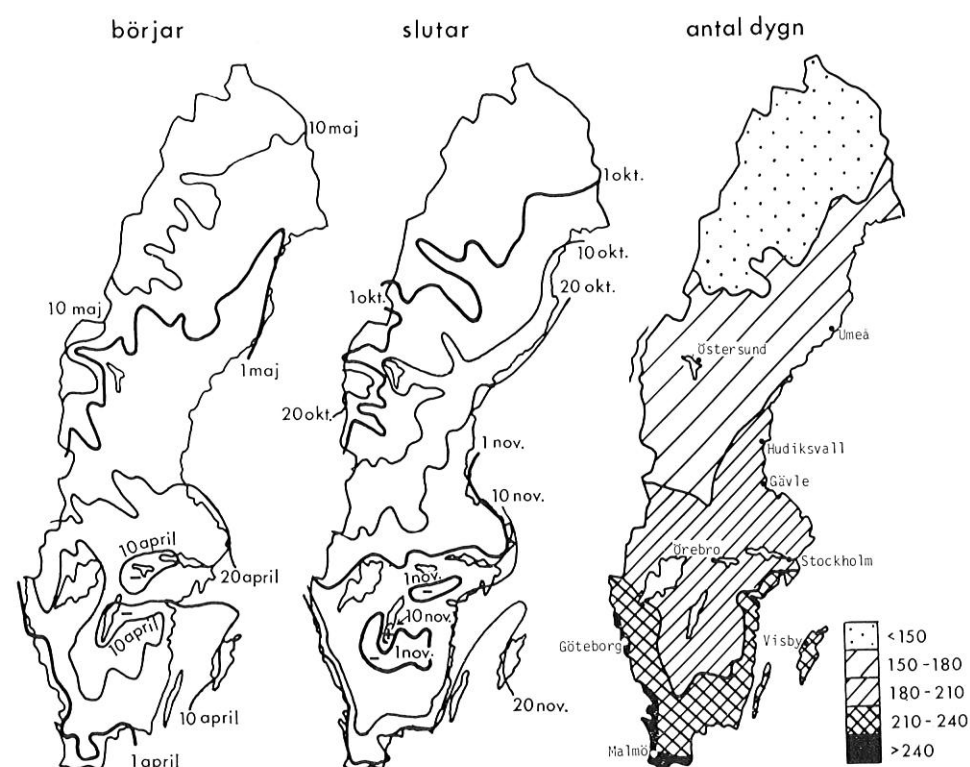
18. Hur mycket regnar det i Örebro under vegetationsperioden?

- A Mindre än 125 mm
- B 125 - 150 mm
- C 150 - 200 mm
- D 200 - 250 mm
- E Mer än 250 mm

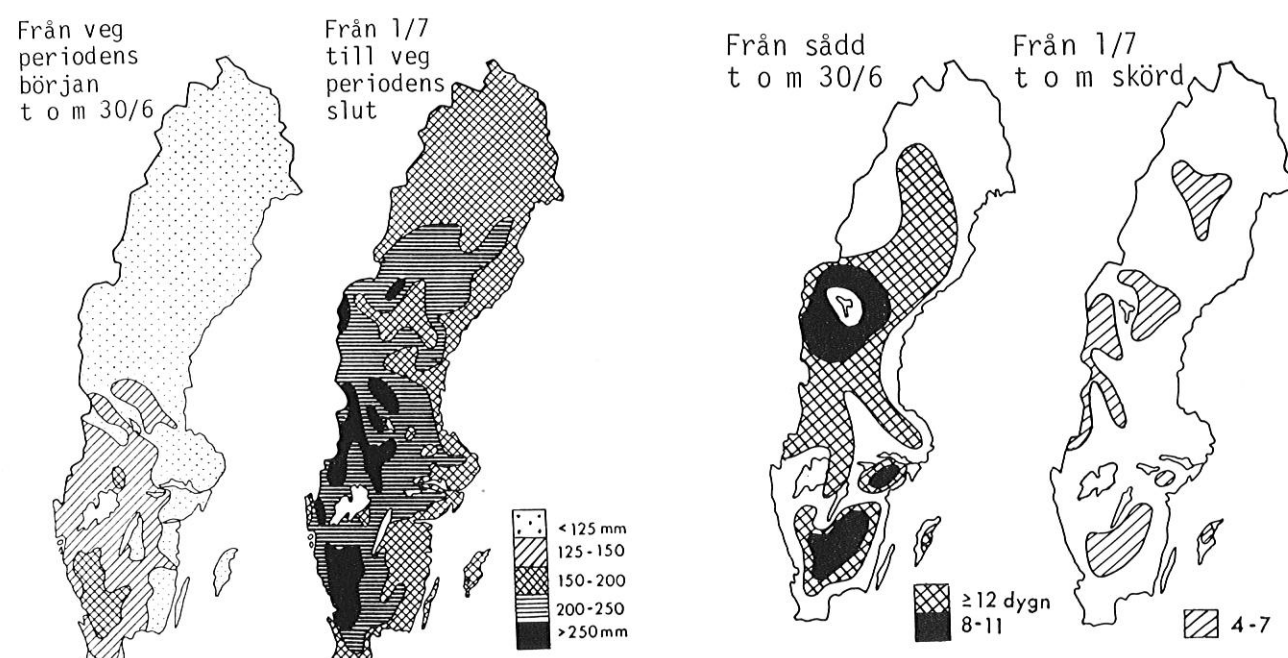
FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

VEGETATIONSPERIOD, FROSTDYGN OCH NEDERBÖRD

Vegetationsperioden räknas från den tidpunkt då dygnsmedeltemperaturen normalt överstiger $+3^{\circ}\text{C}$ på våren och tills temperaturen normalt understiger samma värde på hösten.

Vegetationsperiodens början och slut samt vegetationsperiodens längd i olika delar av Sverige.

Nederbörd under vegetationsperioden.

Antal frostdygn mellan sådd och skörd.

1. Vilken FoU-verksamhet som bekostas av den "offentliga sektorn" har haft den största procentuella anslagsökningen om man jämför år 1977 med år 1975?

- A Jordbruk, skogsbruk och fiske
- B Arbetsmiljö och personalskydd
- C Försvar
- D Fysisk miljö- och naturvård
- E Hälso- och sjukvård

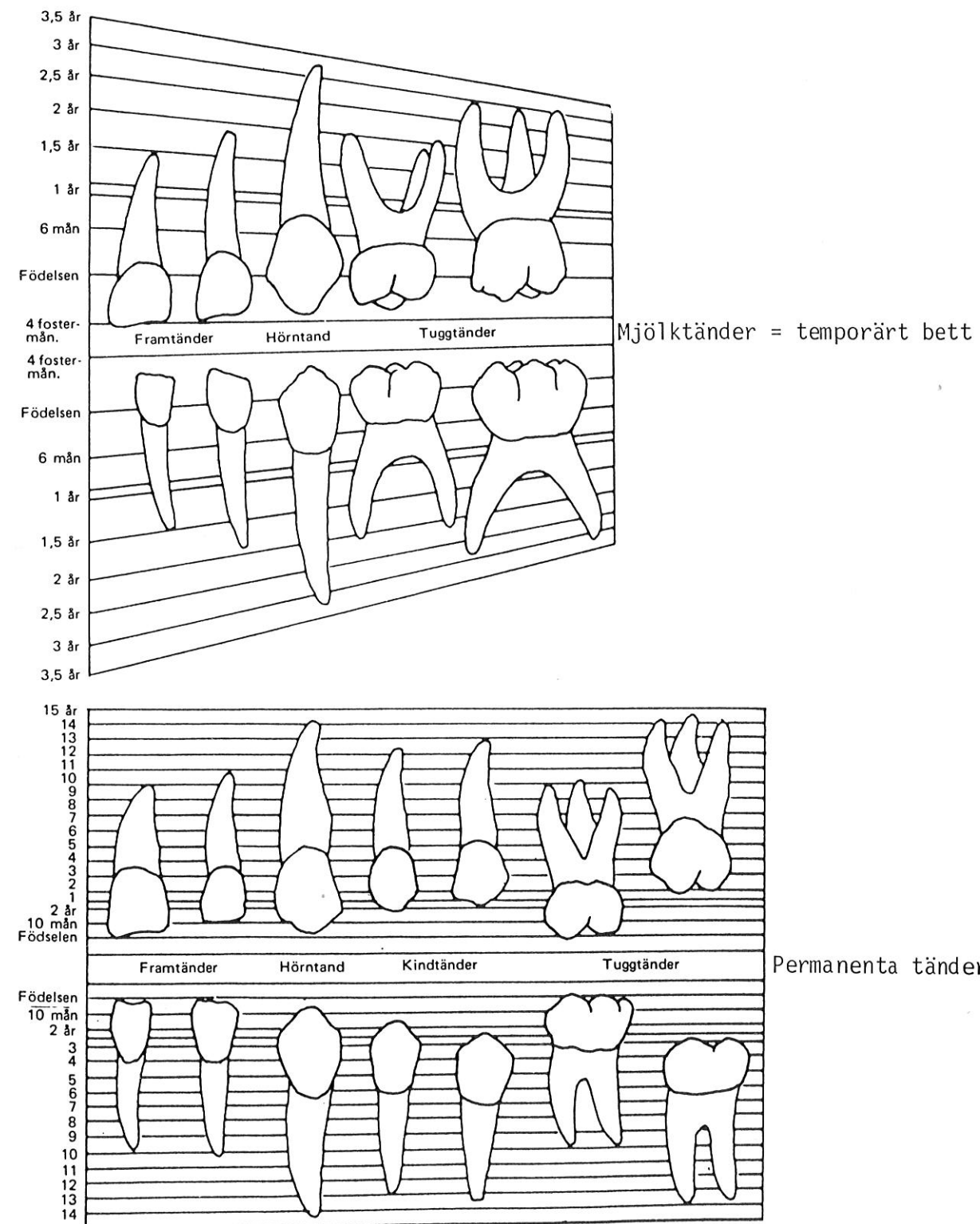
2. Hur stor andel av industrins kostnader för FoU inom företagen användes till "allmän kunskapsuppbyggnad" år 1975?

- A 2,1 procent
- B 2,3 procent
- C 3,9 procent
- D 5,1 procent
- E 5,6 procent

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

MINERALISERINGSTIDER FÖR MJÖLKTÄNDER OCH PERMANENTA TÄNDER

Mineraliseringen är en förhärtningsprocess, då olika salter (främst kalksalter) inlagras i tändernas vävnader. Mineraliseringen av tänderna pågår under en lång period. Tandens är färdigbildad när såväl rot som krona mineraliserats.

Tidpunkter när ytstrukturen i tändernas olika delar mineraliseras.

Källa: Fluor i kariesförebyggande syfte. SOU 1981:32, s 210.

3. Vilket år avses?

Antalet försäljningsenheter inom Kooperativa förbundet uppgick till cirka 7 000 och det fanns ungefär 650 konsumentföreningar detta år då antalet medlemmar var drygt 1,1 miljon.

- A 1934
- B 1942
- C 1946
- D 1958
- E 1968

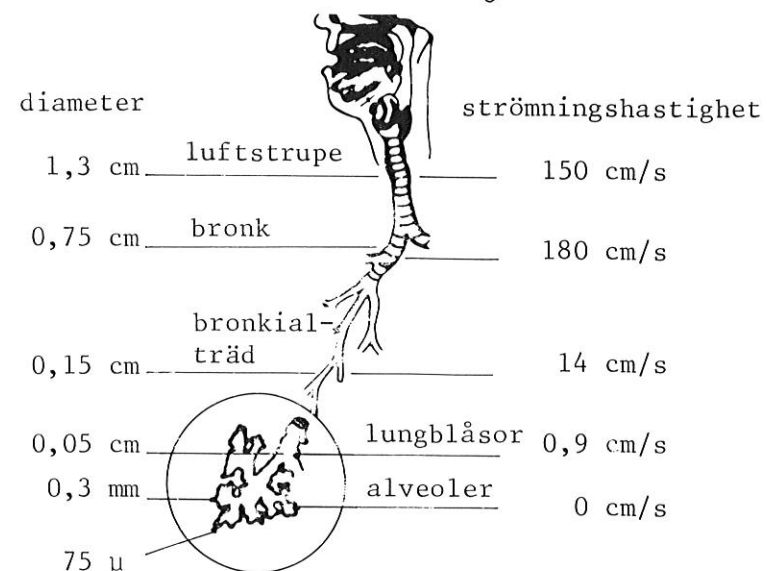
4. Ungefär hur många konsummedlemmar fanns det år 1950?

- A 750 000
- B 950 000
- C 1 350 000
- D 1 600 000
- E 1 900 000

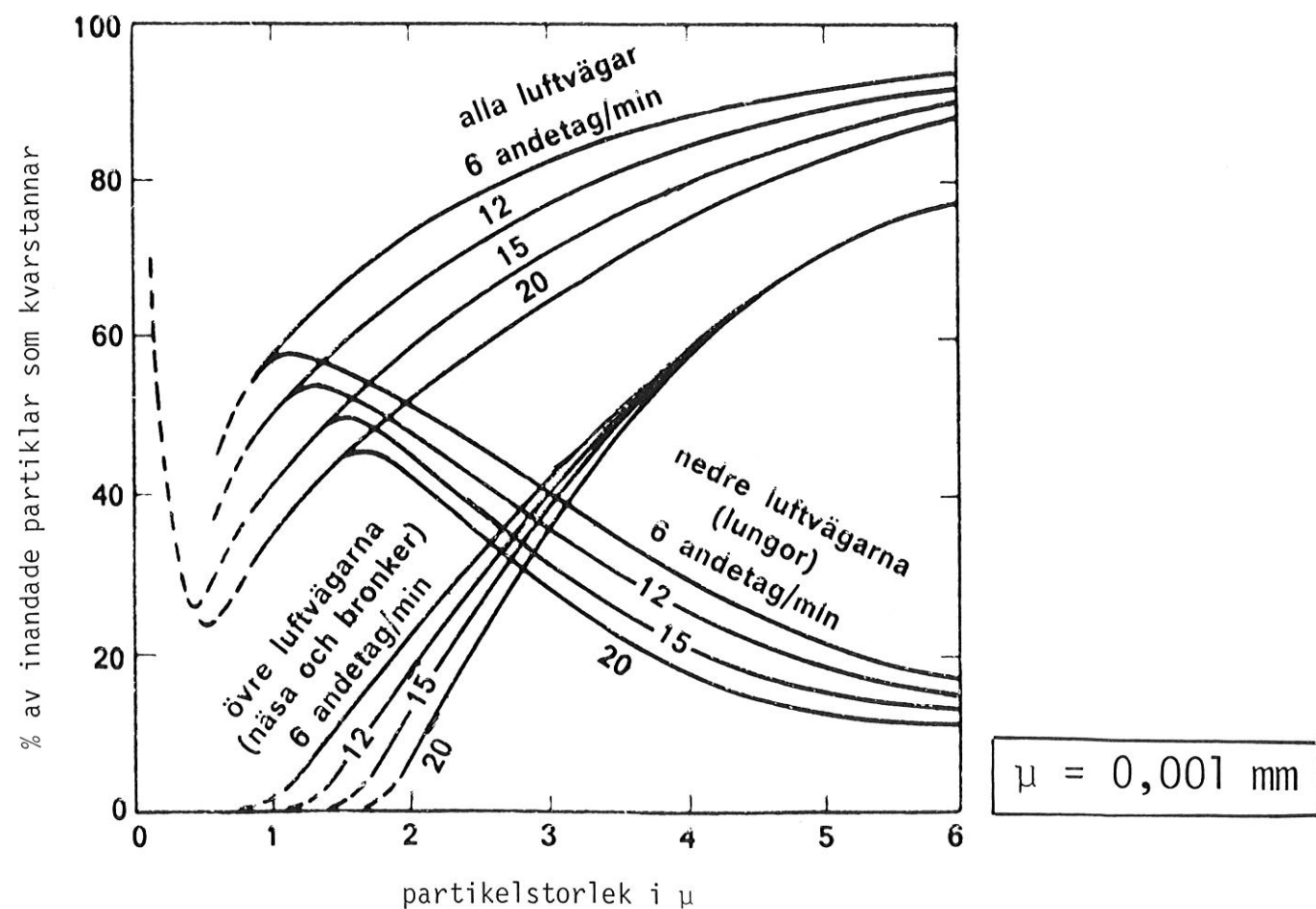
FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

ANDNINGSORGANENS BYGGNAD OCH FUNKTION

Andningsapparaten viktigaste funktion är att möjliggöra gasutbyte mellan luften och blodet. Även sk ren luft innehåller en viss mängd av föroreningar i form av bakterier, virus, pollen och dammpartiklar. Luftvägarna är därför konstruerade för att rena inandningsluften från olika stora partiklar.

Schematisk genomskärning av luftvägarna visande diameter och strömningshastighet i de olika delarna.

Andel partiklar som stannar kvar i olika delar av luftvägarna vid olika partikelstorlekar och olika andningsfrekvenser.

Källa: Berlin, Maths. Medicinska effekter av luftföroreningar. I Praktisk miljökunskap. Natur och Kultur, Stockholm 1972.

13. Vilken etnisk folkgrupp har den ytmässigt minsta utbredningen i Kina?

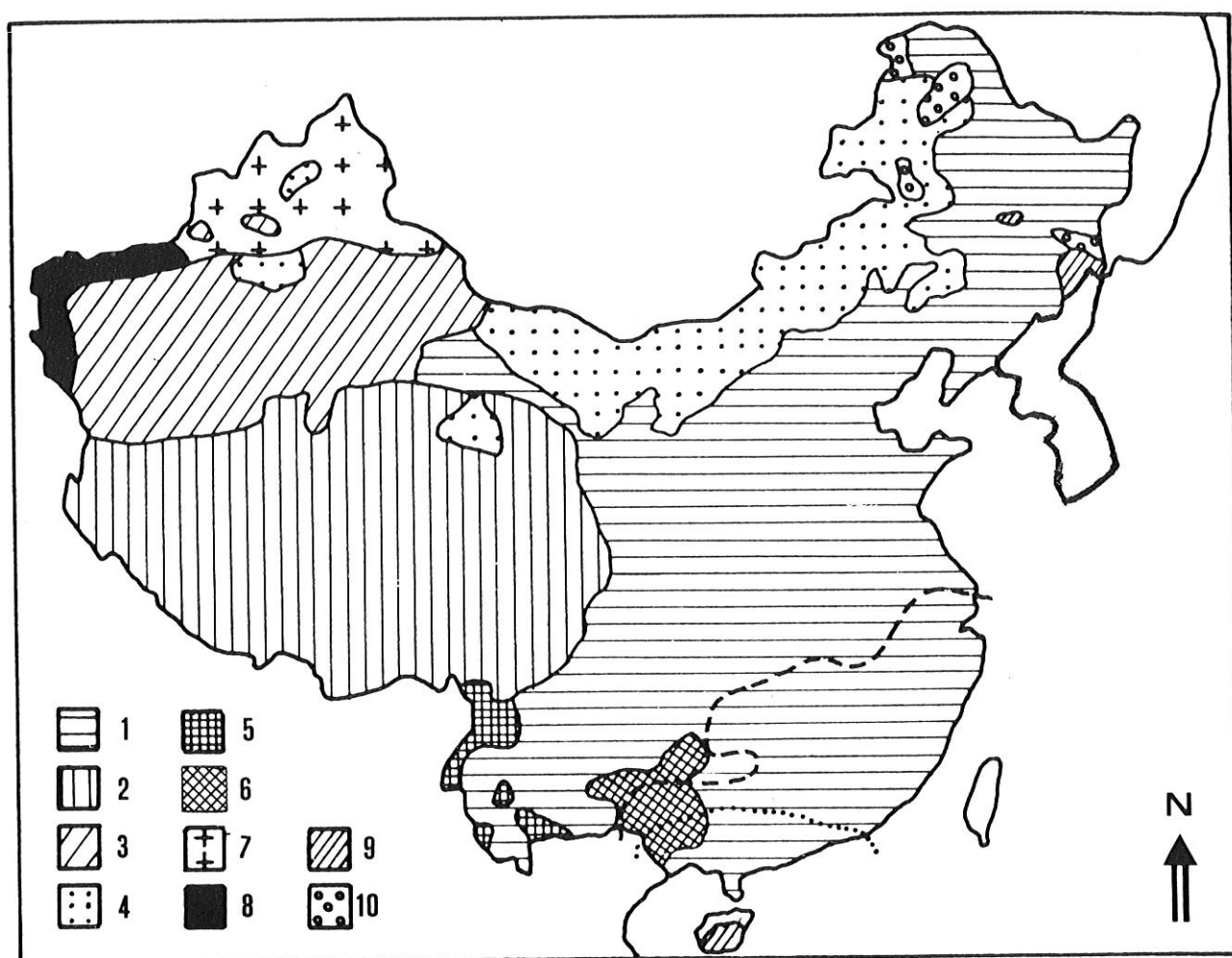
- A Burmanska folk
- B Thai-folk
- C Mongoler
- D Koreaner
- E Manchu

14. Vilka etniska folkgrupper lever i det område där kantondialekten dominerar?

- A Kasaker och thai-folk
- B Thai-folk och kineser
- C Tibetaner, kineser och mongoler
- D Burmanska folk och kineser
- E Thaifolk, kineser och koreaner

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

ETNISKA GRUPPERS GEOGRAFISKA SPRIDNING I KINA

1 = kineser (han-)
 2 = tibetaner
 3 = ughurer
 4 = mongoler
 5 = burmanska folk
 6 = thai-folk
 7 = kasaker
 8 = kirgiser och tadjiker
 9 = koreaner
 10 = manchu

Etniska grupper utbredning i Kina. Den streckade linjen anger sydgränsen för det dominerande kinesiska språket, mandarin (flera olika dialekter). Söder om den streckade linjen är kantondialekten viktigast. Kantondialektens sydgräns anges av den prickade linjen.

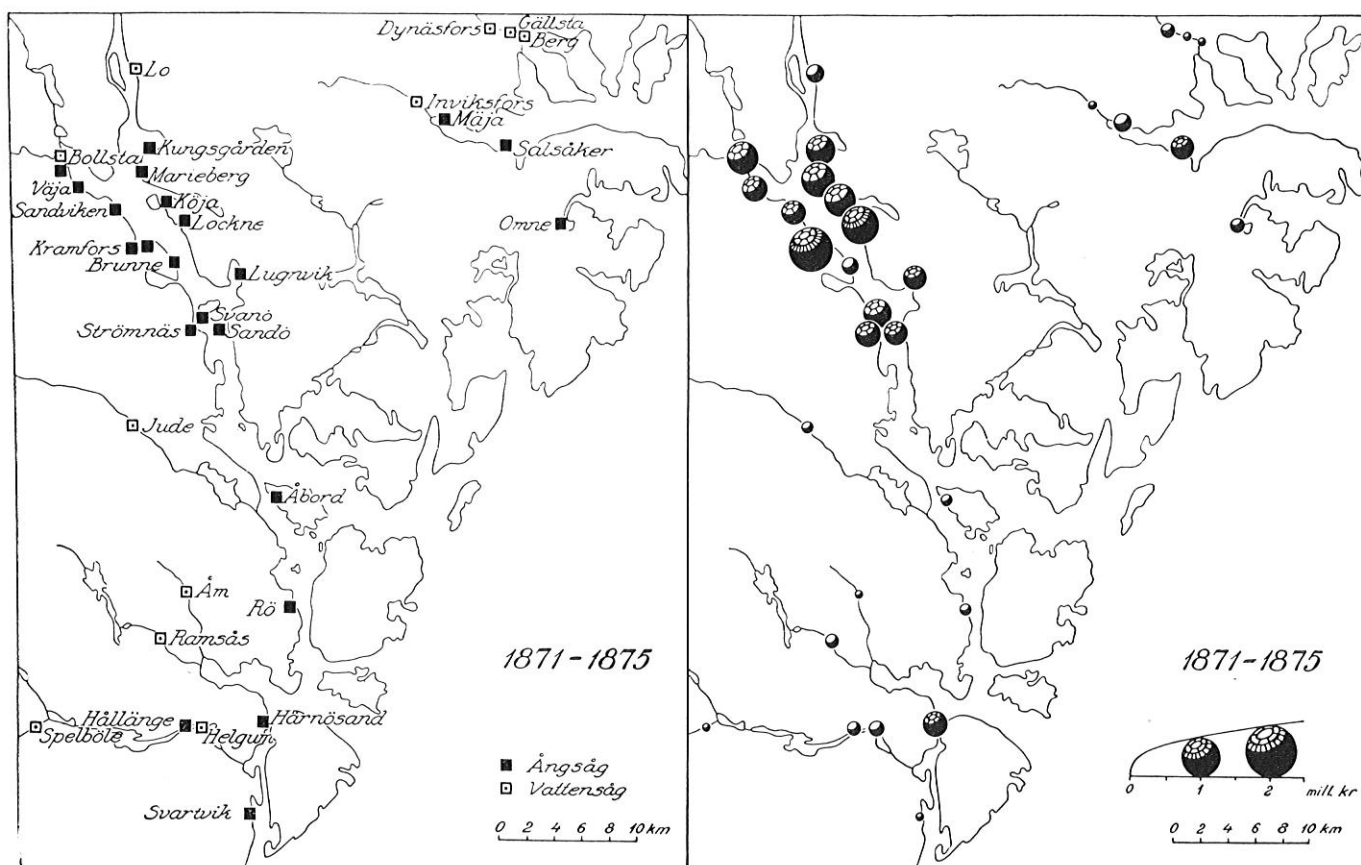
5. Vilken diameter har det andningsorgan där strömningshastigheten är cirka 9 procent av strömningshastigheten i luftstrupen?

- A 0,03 cm
- B 0,05 cm
- C 0,15 cm
- D 0,75 cm
- E 1,30 cm

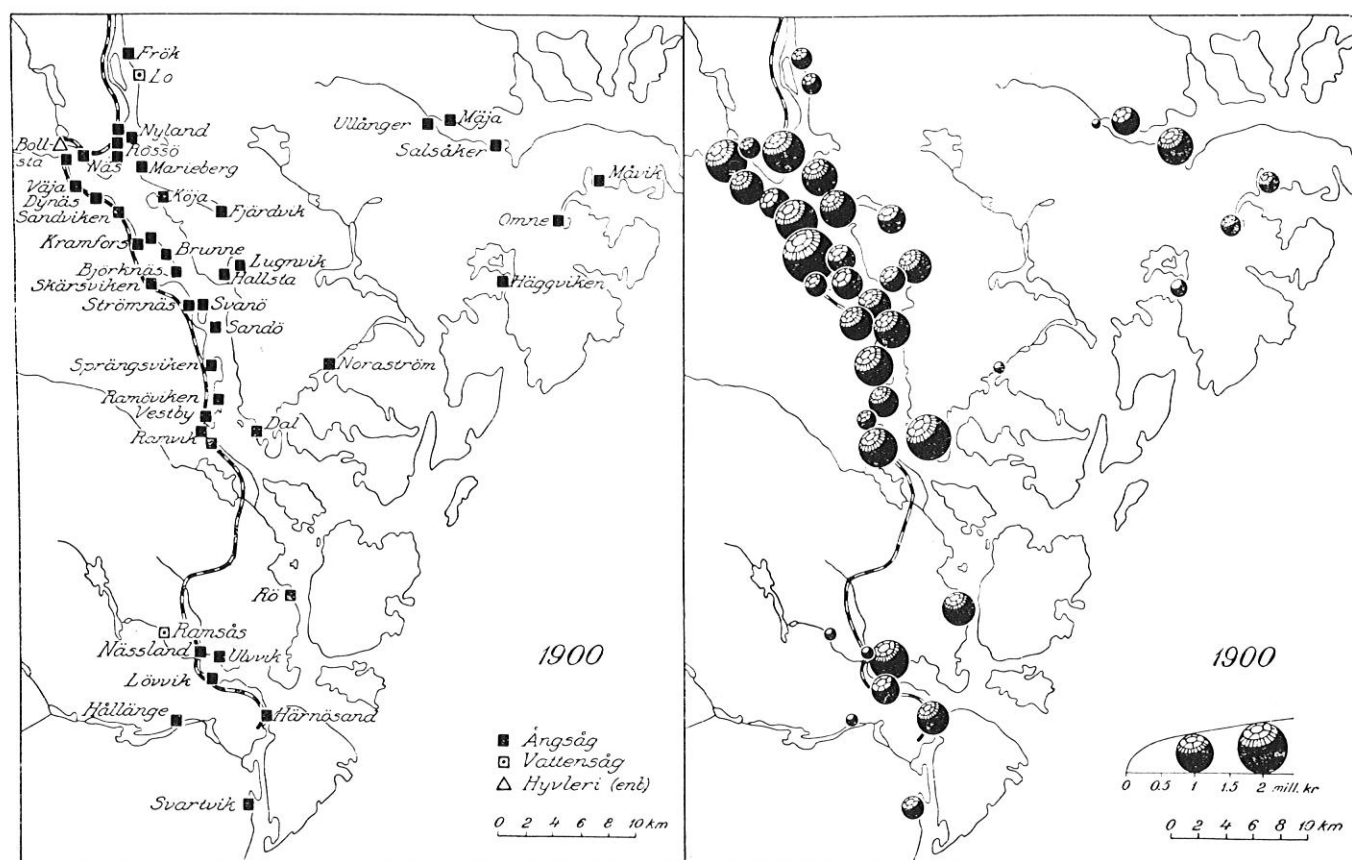
6. Ungefär hur stor andel av inandade partiklar kvarstannar i de övre luftvägarna om partikelstorleken är $2,5 \mu$ och andningshastigheten är 12 andetag per minut?

- A 20 procent
- B 30 procent
- C 40 procent
- D 60 procent
- E 70 procent

HÄRNÖSANDSOMRÅDETS SÅGVERKSINDUSTRI

Härnösandsområdets sågverksindustri 1871--75. Kartogrammet till höger den genomsnittliga produktionen i miljoner kr per verksamhetsår. ¹⁾

Härnösandsområdets sågverksindustri år 1900. Kartogrammet till höger visar produktionen angivet i miljoner kr. ¹⁾

11. Ungefär hur stor andel av hushållen i Sverige ägde 1978 en diaprojektor?

- A Ett av två
- B Ett av tre
- C Ett av fyra
- D Ett av fem
- E Ett av sex

12. Ungefär hur stor var den genomsnittliga matkostnaden för kött per person 1979?

- A 1 100 kr
- B 1 400 kr
- C 1 600 kr
- D 1 900 kr
- E 2 100 kr

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

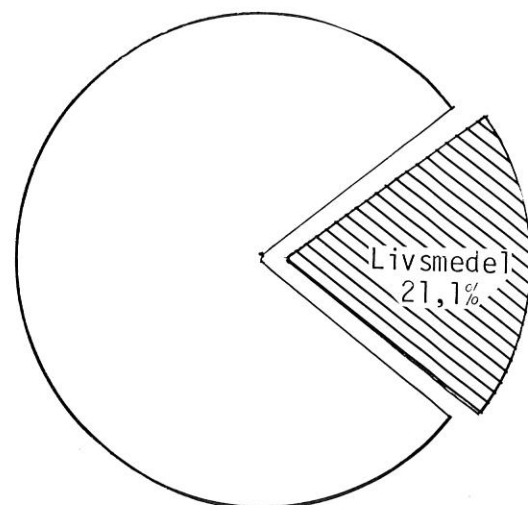
PRIVAT EKONOMI

De svenska hushållens innehav och konsumtion av ett urval varor, tjänster, förbrukningsartiklar etc.

Vad finns i ditt hushåll?

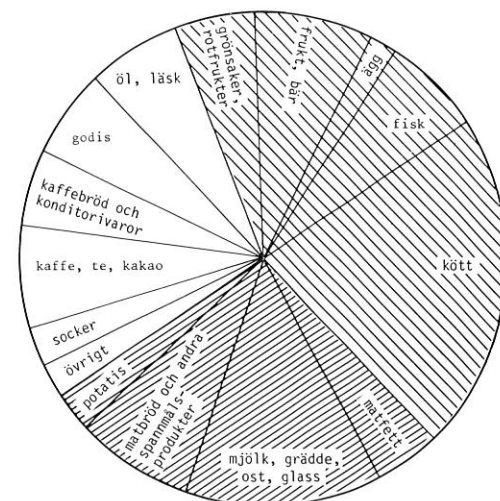
	1974	1978		1974	1978		1974	1978
	procent	procent		procent	procent		procent	procent
En bil	61.6	59.8	Katt	12.2	13.3	Använde du i går:		
Två bilar	13.7	16.6	Äger du:			Deodorant	51.6	56.7
Radio	68.2	83.6	Körkort	65.2	72.2	Hårshampoo	21.3	25.7
Transistorradio	85.6	84.7	Bilstereo	6.3	15.1	Hårspray	13.0	8.6
Kassettbandspelare	25.2	58.1	Kamera	64.9	77.3	Cigarretter	36.3	32.3
Stereoanläggning	37.2	62.2	Diaprojektor	19.4	21.9	Piptobak	7.3	5.1
Spis med grill	45.3	55.0	Filmprojektor	12.8	16.5	Har du under de senaste tolv månaderna varit på utlandssemester:		
Diskmaskin	16.5	27.9	Filmkamera	15.0	20.3	Ja	35.7	44.6
Kaffebryggare	35.5	56.1	Rakapparat	49.2	46.2	Har du hemma:		
Köksmaskin	25.2	34.3	Drack du i går:			Färg-TV	35.2	72.8
Elvisp	48.9	66.8	Kaffe	89.6	82.4	Svartvit TV	75.4	42.2
Köksfläkt	50.1	59.1	Frystorkat kaffe	4.8	10.9	Använde du i går:		
Tvättmaskin	81.5	78.6	Te	39.6	44.3	Aftershave	48.9	42.0
Ängstrykjärn	—	45.5	Lättöl	17.9	25.1	Hårcreme	4.7	2.2
Dammsugare	96.5	97.2	Mellanöl/Folköl	18.2	11.7	Ansiktscreme	48.3	43.7
Symaskin	79.1	74.2	Vin	8.2	8.9	Läppstift	50.3	50.3
Heltäckande matta	42.0	58.7	Sprit	6.4	6.6	Parfym	49.4	47.7
Swimmingpool	—	0.9	Ät du i går:			Nagellack	13.2	36.7
Utombordare	11.3	14.9	Äpplen	37.0	32.6	Papiljotter	3.1	2.5
Kreditkort	—	19.8	Fisk	14.3	18.6	Locktång	—	4.8
Skrivmaskin	—	43.0	Kött	68.4	62.5	Bubbelbad	5.2	6.9
Telefon	94.8	97.1	Kakor	—	15.0	Äger du eller har du tillgång till:		
Hund	16.6	18.2				Elektrisk hårtork	64.7	70.9

Drygt en femtedel av våra inkomster efter skatt går till livsmedel. Andra stora utgiftsposter i hushållsbudgeten är bostad och bränsle 20 procent samt egna fordon 10 procent.

Källa: Statistiska Centralbyrån, 1978.

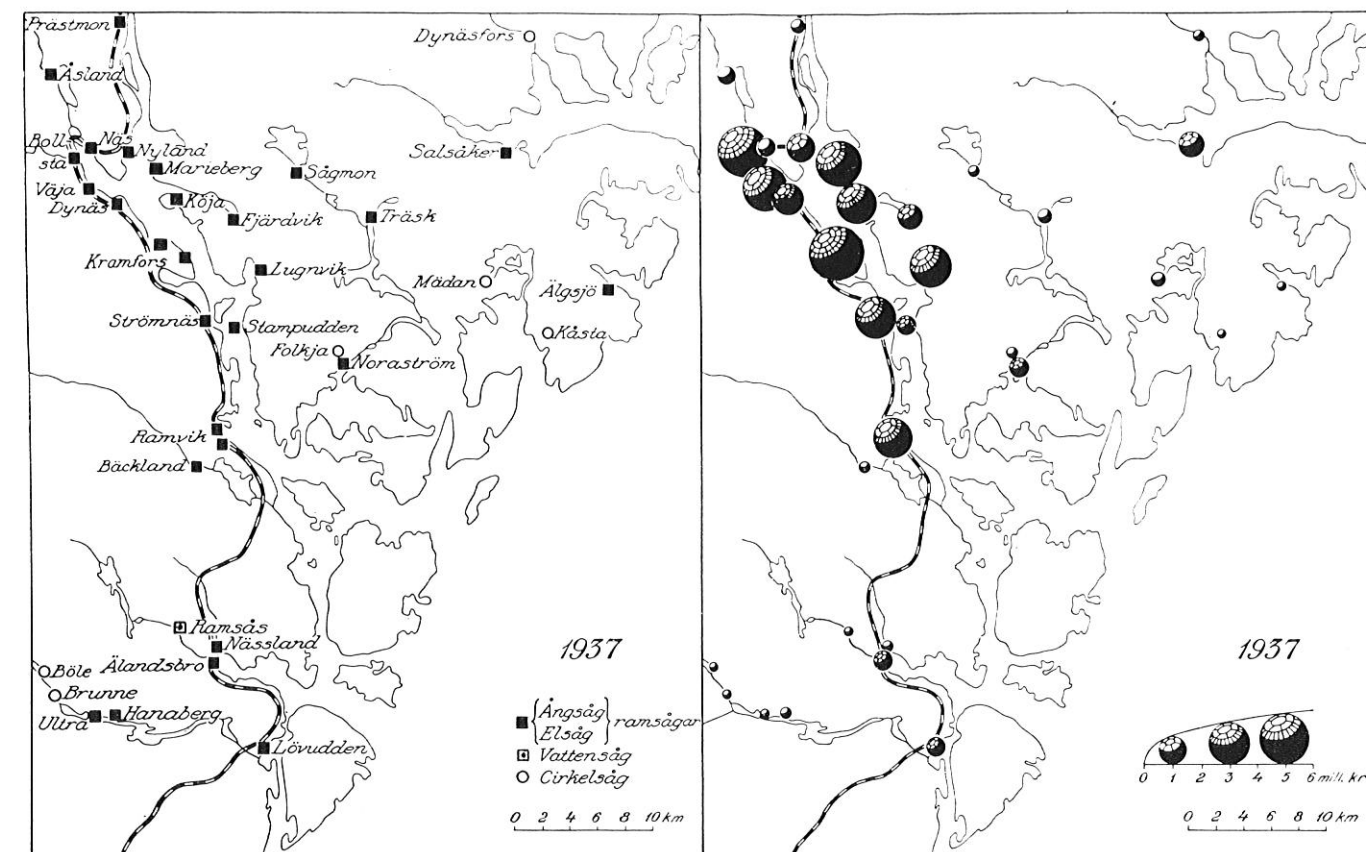
År 1979 uppgick matkostnaderna till i genomsnitt 6 275 kronor per person och år (cirka 525 kr/mån). Så här fördelade vi dessa pengar på olika livsmedel:

Basmat 1 744 kronor/pers och år
Tillägg 2 761 kronor/pers och år
Övrigt 1 770 kronor/pers och år

Källa: Statens jordbruksnämnd: Konsumtionen i Sverige av livsmedel m. m. 1979.

Källa: Privata Affärer. Nr 2, 27/9 1978. Konsumentverket, Faktablad 29/4 1980.

Härnösandsområdets sågverksindustri år 1937. Kartogrammet till höger visar produktionen angivet i miljoner kr. 1)

1) Värdena är omräknade för att göra en jämförelse mellan de olika åren möjlig.

Källa: Wik, Harald. Norra Sveriges sågverksindustri. Geographica nr 21, skrifter från Uppsala universitets geografiska institution 1950.

7. Vilken ort i Härnösandsområdet hade en genomsnittlig årsproduktion på ungefär 1,5 miljoner kr år 1900?

- A Ramvik
- B Dal
- C Kramfors
- D Svanö
- E Marieberg

8. Vilken förändring i fråga om sågverksindustrins produktion i miljoner kr och antalet sågar har skett i Härnösandsområdet om man jämför år 1937 med år 1900?

- A Produktionen minskade och antalet produktionsenheter var oförändrat.
- B Produktionen var oförändrad och antalet produktionsenheter minskade.
- C Produktionen ökade och antalet produktionsenheter var oförändrat.
- D Produktionen minskade och antalet produktionsenheter ökade.
- E Produktionen ökade och antalet produktionsenheter minskade.

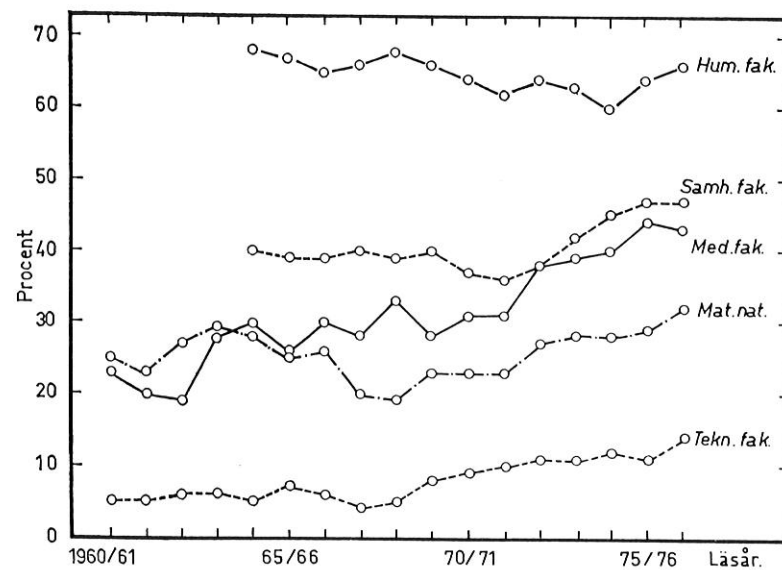
FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

KVINNOR OCH MÄN I HÖGRE UTBILDNING

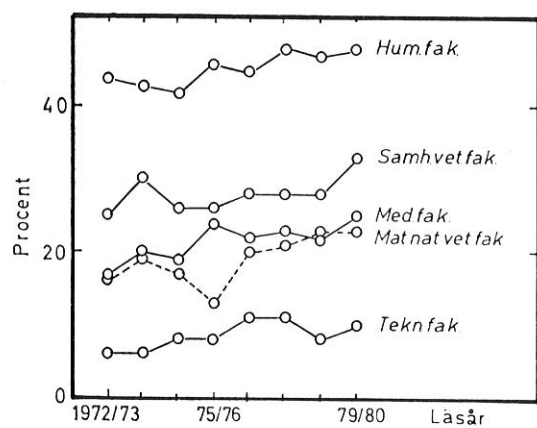
Tabell Procentandel examinerade kvinnor och män för doktorsexamen inom samtliga fakulteter fördelade på åldersgrupper perioden 1969/70—1976/77

Ålder	Läsår		1970/71		1971/72		1972/73		1973/74		1974/75		1975/76		1976/77	
	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv
—25 år	0	0	3	0	4	2	2	0	1	0	2	1	0	2	1	1
26—31 år	41	(25)	50	22	44	37	48	37	51	43	46	29	41	28	34	33
32—37 år	42	(63)	33	41	36	32	31	33	32	28	32	34	36	48	43	40
38—45 år	15	(13)	12	13	10	10	14	18	11	18	16	24	18	17	17	14
46— år	2	0	2	25	5	20	5	12	5	11	4	11	5	6	6	13
Summa	100	(101)	100	101	99	101	100	100	100	100	100	99	100	101	100	101
Totalt antal	91	8	183	32	234	41	361	49	438	83	586	82	629	109	606	119

Källor: Högskolestatistik 1, SCB, Statistiska Centralbyrån, opublicerade tabeller.

Figur Procentandel kvinnor av för första gången inskrivna vid de fem största fakulteterna under perioden 1960/61 t.o.m. 1976/77. Källa: Bo Ekehammar & Eva Löfgren: Kvinnor och män i högre utbildning och forskning, 1981.

Figur Procentandel kvinnor av nybörjare i forskarutbildningen inom olika fakulteter under läsåren 1972/73 t.o.m. 1977/78. Källa: Bo Ekehammar & Eva Löfgren: Kvinnor och män i högre utbildning och forskning, 1981.

Källa: Forskningens framtid. SOU 1981:29.

9. Vilken fakultet hade ungefär lika många förstagsinskrivna män som kvinnor läsåret 1976/77?

- A Humanistiska fakulteten
- B Samhällsvetenskapliga fakulteten
- C Medicinska fakulteten
- D Matematisk-naturvetenskapliga fakulteten
- E Tekniska fakulteten

10. Ungefär hur stor andel av de som läsåret 1975/76 avlade doktors-examen var kvinnor?

- A 1/7
- B 1/5
- C 1/4
- D 1/3
- E 1/2

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

18. Klockorna U och R gick båda fel. Den ena klockan gick 4 minuter före och den andra gick 4 minuter efter rätt tid. Hur mycket var en rättvisande klocka då bussen avgick?

- (1) Då bussen avgick visade klockan U 11.09. Skillnaden i tid mellan de båda klockorna var 8 minuter.
(2) Bussen avgick 5 minuter efter det att klockan U visat 11.04. Vid avgången visade klockan R 11.17.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

19. Hur många personer läste ett nummer av Dagens Nyheter under en viss dag?

- (1) Av Aftonbladets 1 135 000 läsare läste 21 procent även Dagens Nyheter under den aktuella dagen.
(2) Av Dagens Nyheter's läsare läste 27 procent även Aftonbladet under den aktuella dagen.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

20. I ett cykellopp startade 100 personer. Hur många startande kom i mål?

- (1) Om 1/3 av dem som kom i mål, hade brutit och hälften av dem som bröt hade kommit i mål, skulle antalet som kom i mål ändå ha varit oförändrat.
(2) Om de som kom i mål hade varit 30 fler, skulle antalet som kom i mål ha ökat med 50 procent.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

PROVET ÄR SLUT. OM DU HAR TID ÖVER, GÅ TILLBAKA OCH KONTROLLERA DINA SVAR.

Högskoleprov

DELPROV 2: NOG

Anvisningar

Varje uppgift inleds med en fråga. Därefter följer två påståenden, (1) och (2), som innehåller olika slags information. Uppgiften är att avgöra hur mycket information som behövs för att besvara frågan. Uppgifterna besvaras genom att du anger vilket eller vilka av påståendena du behöver använda. Prova noggrant de olika svarsförslagen innan du besvarar uppgiften.

Svarsförslagens innebörd

- A i (1) men ej i (2) = Den information som ges i (1) är tillräcklig. Enbart informationen i (2) räcker inte till.
B i (2) men ej i (1) = Den information som ges i (2) är tillräcklig. Enbart informationen i (1) räcker inte till.
C i (1) tillsammans med (2) = För att få tillräcklig information måste man använda både påstående (1) och (2). Enbart (1) eller enbart (2) ger ej tillräcklig information.
D i (1) och (2) var för sig = Antingen (1) eller (2) kan användas, eftersom båda var för sig innehåller tillräckligt mycket information.
E ej genom de båda påståendena = Inte ens genom att utnyttja både (1) och (2) kan man få tillräcklig information.

Övningsexempel

Hur många fler koppar kaffe får man av en burk om man minskar kaffetillsatsen från 7 gram till 6 gram per kopp?

- (1) Kaffet i burken räcker till precis 60 koppar om man beräknar 7 gram per kopp.
(2) Burken innehåller 420 gram kaffe.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
B i (2) men ej i (1)
C i (1) tillsammans med (2)
D i (1) och (2) var för sig
E ej genom de båda påståendena

Informationen i (1) räcker för att besvara frågan, informationen i (2) är också tillräcklig. Svarsförslag D är alltså rätt. Om uppgiften hade ingått i provet skulle du ha skrivit så här på svarsblanketten.

1	2	3
D		

Skriv alla svar på svarsblanketten.

Skriv tydligt.

Om Du inte kan lösa en uppgift bör Du ändå besvara uppgiften genom att försöka bedöma vilket svarsförslag som verkar bäst eller rimligast. Inget poängavdrag sker om Du svarar fel.

På nästa sida börjar provet som innehåller 20 uppgifter.

PROVTID: 40 minuter

VÄND INTE BLAD FÖRRÄN PROVLEDAREN SÄGER TILL!

1. Hur gamla är Ulla och Joakim?

(1) Ulla är 13 gånger så gammal som Joakim.

(2) Joakim och Ulla är tillsammans 42 år.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

2. En bonde sålde några kycklingar. Hur många kycklingar hade bonden före försäljningen?

(1) Efter försäljningen av 10 kycklingar, återstod tre fjärdedelar av vad han hade från början.

(2) Bonden sålde 10 kycklingar vilket var 25 procent mer än väntat.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

3. När vi blir äldre ökar andelen fett i kroppen på bekostnad av vatten och cellmassa. Hur stor andel av kroppsvikten hos en genomsnittlig 70-åring består av fett?

(1) 53 procent av kroppsvikten hos en genomsnittlig 70-åring utgörs av vatten. 70 procent av kroppsvikten hos en genomsnittlig 70-åring består av annat än fett.

(2) Av kroppsvikten hos en genomsnittlig 70-åring är 53 procent vatten, 12 procent cellmassa, 5 procent benmineral och resten fett.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

15. En 80 km lång resa skulle företas med bil dels på huvudled och dels på väg som inte var huvudled. Hur lång tid tog resan som företogs utan avbrott?

(1) Precis halva vägsträckan var huvudled och den genomsnittliga hastigheten där var 100 km/h. Färden på icke huvudled tog 30 minuter.

(2) Bilisten använde 6 minuter kortare tid för färden på huvudled jämfört med färden på icke huvudled.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

16. På gårdar i Sverige med en åkerareal över två hektar fanns det år 1978 totalt 1 892 000 nötkreatur, varav 718 000 kor. Hur stor andel av gårdarna hade kor?

(1) 61 procent av gårdarna hade nötkreatur.

(2) 38 procent av nötkreaturen var kor.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

17. I en liten samling handskrifter är varje skrift i genomsnitt värd 40 000 kr. Hur många handskrifter ingår i samlingen?

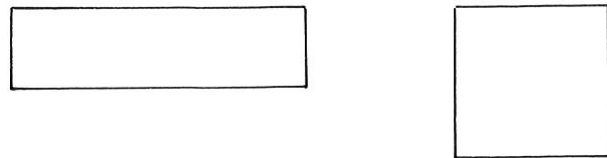
(1) Om samlingen utökas med ytterligare två handskrifter, sammanlagt värda 130 000 kr, kommer varje skrift i samlingen att i genomsnitt vara värde 45 000 kr.

(2) Om tre handskrifter, tillsammans värda 95 000 kr, avyttras stiger det genomsnittliga värdet på de kvarvarande skrifterna till 45 000 kr.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

13.

Rektangelns sidor har längden $4a$ respektive a . Kvadratens sidor har längden $2a$. Hur stor är rektangelns area uttryckt i kvadratcentimeter?

(1) Kvadratens area är 16 cm^2 .

(2) Rektangelns omkrets är 4 cm längre än kvadratens omkrets.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

14. Under älgjakten fälldes i ett jaktområde vuxna tjurar, vuxna kor och kalvar. Hur många älgar fälldes totalt i jaktområdet under jakttiden?

(1) Hälften av alla skjutna älgar var vuxna djur.

(2) Under älgjakten fälldes 1 100 kalvar. Fler vuxna tjurar än vuxna kor fälldes.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

4. I en sparbössa fanns mynt i valörerna 1 krona, 50 öre, 25 öre, 10 öre och 5 öre. Hur många 25-öringar fanns det i sparbössan?

(1) Sammanlagt fanns det 48 kr i sparbössan.

(2) Värdet av 25-öringarna var hälften av de resterande myntens sammanlagda värde.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

5. Enligt en sägen skall man i Tyskland under 1400-talet ha hittat ett gediget silverstycke som vägde 20 ton. Antag att sägnen är sann och att silverstycket bestod av rent silver. Hur stor volym hade stycket?

(1) 1 dm^3 silver väger 10,5 kg.

(2) 2 dm^3 silver väger 21 gånger så mycket som en liter vatten. En liter vatten väger 1 000 g.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

6. I en vägkorsning som passeras av övervägande tung trafik räknades alla långtradare under ett dygn. Hur många långtradare hade passerat vägkorsningen under detta dygns åtta första timmar?

(1) Efter 10 timmar hade 290 långtradare passerat.

(2) Efter 15 timmar hade 530 långtradare passerat.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
- B i (2) men ej i (1)
- C i (1) tillsammans med (2)
- D i (1) och (2) var för sig
- E ej genom de båda påståendena

FORTSÄTT PÅ NÄSTA SIDA

7. Jorden bildades för 4 450 miljoner år sedan. Definitiva bevis för liv kan dateras 3 500 miljoner år tillbaka. Dinosaurier, däggdjur, fiskar och fåglar har levat olika länge på jorden. Vilken av dessa uppträdde först på jorden?

- (1) Fåglarna uppträdde före däggdjuren men efter både dinosaurierna och fiskarna.
 (2) Dinosaurierna uppträdde efter fiskarna men före både däggdjuren och fåglarna.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

8. En löntagare hade oförändrad bruttomånadslön under ett år. Hur stor var bruttolönen under året?

- (1) Under årets 8 första månader sparade löntagaren 10 procent av bruttolönen, dvs sparandet var 600 kr/månad.
 (2) Under de 4 sista månaderna förbrukade löntagaren 50 procent av bruttolönen och sparade 10 procent.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

9. I en kortlek är hjärter och ruter röda kort och spader och klöver svarta kort. Ur en kortlek drogs 12 kort. Hur många ruter drogs?

- (1) 2/3 av de dragna korten var röda. Bland de dragna korten fanns såväl hjärter som ruter.
 (2) Lika många spader och klöver drogs. Bland de dragna korten fanns tre gånger så många ruter som hjärter.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

10. De som har en lång utbildningstid och därefter en god löneutveckling har vid 45 års ålder samlat ihop en större ATP-fordran än låginkomsttagaren som börjat arbeta vid 19 års ålder. Hur många gånger större pensionsfordran har höginkomsttagaren samlat ihop jämfört med låginkomsttagaren vid 65 års ålder?

- (1) Höginkomsttagarens pensionsfordran är 1,56 gånger så stor som låginkomsttagarens.
 (2) Låginkomsttagarens pensionsfordran är 64/100 av höginkomsttagarens.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

11. Antalet samtalsmarkeringar för automatisk telefontrafik redovisas årligen. Hur många samtalsmarkeringar registrerades under år 1972?

- (1) Indextalet för antalet markeringar år 1967 var 133,4 med 1964 som basår (index=100).
 (2) Antalet markeringar ökade med 3 388 miljoner mellan åren 1967 och 1972.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena

12. Hur stor folkmängd hade Sverige vid årsskiftet 1977/78?

- (1) Dödstalet 1978 var 10,85 döda per 1 000 invånare beräknat på folkmängden vid årsskiftet 1977/78.
 (2) År 1978 var antalet levandefödda 93 248, dvs födelsetalet var 11,28 födda per 1 000 invånare beräknat på folkmängden vid årsskiftet 1977/78.

Tillräcklig information för lösningen erhålls

- A i (1) men ej i (2)
 B i (2) men ej i (1)
 C i (1) tillsammans med (2)
 D i (1) och (2) var för sig
 E ej genom de båda påståendena